

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum 9 mei 2023

Betreffende wetsvoorstel:

35870

Wijziging van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting in verband met de tweede evaluatie van de wet, het actieplan ter ondersteuning van donorkinderen en de omvorming van de Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting tot publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 9 mei 2023 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, PvdA, PvdD, D66, Lid Omtzigt, ChristenUnie, VVD, SGP, CDA, BBB, JA21, PVV, FVD en Groep Van Haga.

Afwezig: Lid Gündoğan.

Aangenomen amendementen

Artikel I, onderdeel G, artikel 3c, derde lid

26 (Bushoff en Ellemeets) over zeker stellen dat donorkinderen geïnformeerd worden over een genetische aandoening als het College niet beschikt over de contactgegevens van het donorkind zelf

Dit amendement is bedoeld om zeker te stellen dat donorkinderen op de hoogte worden gesteld van een genetische aandoening bij de donor van wie zij afstammen, ook als het College niet beschikt over de contactgegevens van het donorkind zelf. Het wetsvoorstel hanteert als uitgangspunt dat een donorkind actief wordt geïnformeerd ingeval van een genetische aandoening bij de donor, maar daarvoor is dan wel noodzakelijk dat de contactgegevens van het donorkind bij het College beschikbaar zijn. Als dat niet het geval is, verstrekt het College de gegevens van de moeder (zijnde de behandelde vrouw) aan de klinisch geneticus. Daarmee is echter niet gegarandeerd dat het donorkind daadwerkelijk wordt geïnformeerd. De moeder kan inmiddels zijn overleden of al jarenlang geen contact met het donorkind hebben. Met dit amendement wordt verduidelijkt dat het verstrekken

datum 9 mei 2023

blad 2

van de gegevens van de moeder als doel heeft om de klinisch geneticus in staat te stellen te kunnen voldoen aan de «Richtlijn Informeren van familieleden bij erfelijke aandoeningen» van de Vereniging Klinische Genetica Nederland. Dat is dus het actief informeren van at-risk familieleden, zoals donorkinderen, als deze kans hebben op schade of ernstig leed door het risico op de genetische aandoening. Als de moeder bijvoorbeeld is overleden of niet beschikt over de contactgegevens van het donorkind, kan de klinisch geneticus op grond van de richtlijn bevoegd zijn om op andere wijze de contactgegevens van het donorkind te achterhalen. Daarvoor is het dan wel nodig dat de klinisch geneticus over de gegevens van de moeder beschikt. Dit zal nader worden uitgewerkt in de richtlijn van de VKGN. Met dit amendement wordt de link met de richtlijn en het doel daarvan in de wet geborgd.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga

Artikel I, onderdeel T

18 (Bikker en van der Staaij) over een vijfjaarlijkse evaluatie van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting

Met het toevoegen van een evaluatiebepaling aan de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting beogen de indieners die wet elke vijf jaar te evalueren. Indieners vinden het belangrijk dat de wet, de werking ervan en de gevolgen in de praktijk regelmatig worden geëvalueerd, zodat de wet en de uitvoeringspraktijk waar nodig aangepast kunnen worden. Kunstmatige bevruchting is een terrein waar de ontwikkelingen in de maatschappij en de medische praktijk niet stilstaan. Daarom vinden de indieners het van toegevoegde waarde om de praktijk te toetsen aan de wet en vice versa.

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga

Verworpen, ingetrokken amendementen

Diverse artikelen

14 (Bushoff en Ellemeest) over een grondslag voor bewaring en verwerking van gegevens van het donorkind

Dit amendement strekt ertoe ook donorkinderen te registreren bij het College donorgegevens kunstmatige bevruchting. In het wetsvoorstel wordt gesteld dat in de Wet kind, draagmoederschap en afstamming wordt geregeld dat in het Burgerlijk Wetboek een bepaling wordt opgenomen dat het ouderlijk gezag mede de verplichting omvat om het kind voor te lichten over diens afstamming. De controle op deze verplichting is echter niet vorm te geven. De wettelijke verplichting blijft een papieren plicht als geen aanvullende mogelijkheden worden opgesteld. Donorkinderen zouden niet afhankelijk moeten zijn van hun ouders of zorgverlener voor het verkrijgen van informatie over genetische aandoeningen bij hun donor. Deze informatie kan bepalend zijn voor hun gezondheid en leven. Wanneer de overheid deze kinderen actief wil benaderen dienen zij geregistreerd te

datum 9 mei 2023

blad 3

staan. Daarnaast biedt registratie van donorkinderen de mogelijkheid om hen actief van informatie te voorzien over hun afstamming en de mogelijkheden die zij hebben om meer te weten te komen over hun donor of over andere nakomelingen van deze donor. Het is niet logisch dat enerzijds het Burgerlijk Wetboek wordt aangepast, zodanig dat de verplichting ontstaat voor ouders dat zij hun kind moeten inlichten over diens afstamming, terwijl anderzijds, wetende dat deze verplichting niet te controleren is, er niet voor wordt gekozen donorkinderen ook te registreren. Registratie biedt de overheid de mogelijkheid om, wanneer ouders niet aan de verplichting voldoen, dit te corrigeren en de kinderen actief te benaderen met voor hen wezenlijke informatie.

Ingetrokken

Diverse artikelen

17 (Bikker en van der Staaij) over een maximumaantal geslaagde verwekkingen per donor

Indieners regelen met dit amendement dat naast het maximumaantal moedercodes per donorcode ook een maximumaantal geslaagde verwekkingen ten gevolge van kunstmatige donorbevruchting wordt bepaald en de verrichter alleen een behandeling met de geslachtscellen van een donor mag uitvoeren als ten aanzien van die donor het maximumaantal geslaagde verwekkingen nog niet is bereikt. Net als het maximumaantal moedercodes zal bij algemene maatregel van bestuur een maximumaantal geslaagde verwekkingen ten gevolge van kunstmatige donorbevruchting worden bepaald. Indieners vinden het belangrijk dat niet alleen een maximum wordt gesteld aan het aantal moeders per donor, maar ook aan het aantal kinderen per donor. Tot voor kort hielden klinieken het maximum van 25 kinderen per donor aan, gebaseerd op de CBO-richtlijn uit 1992. Het aantal van 25 was gebaseerd op het feit dat er bij 25 of minder kinderen per donor geen verhoogde kans is op relaties tussen bloedverwanten. Het maximum van twaalf moeders is gebaseerd op het jarenlange stabiele gemiddelde van minder dan twee kinderen per vrouw, zo stelt de regering. Hiermee is er feitelijk geen maximum aan het aantal kinderen dat een donor kan verwekken. Er is nog niet veel bekend over de psychologische gevolgen van het hebben van veel halfbroers en -zussen, maar recent onderzoek geeft aan dat dit veel gevoelens en vragen op kan roepen bij donorkinderen en dat de behoefte aan ondersteuning daarbij wisselend is. Daarom vinden indieners het van belang dat er wettelijk wordt vastgelegd welk maximumaantal donorkinderen per donor wenselijk is en dat de IGJ erop kan toezien dat dit maximum niet wordt overschreden.

Verworpen. Voor: BIJ1, DENK, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga

Artikel I, onderdeel E, artikel 3, tweede lid

13→16 (Paulusma c.s) over het vervallen van leeftijdsgrenzen

Met de met dit amendement voorgestelde wijzigingen worden leeftijdsgrenzen binnen de Wet donorgegevens en kunstmatige bevruchting losgelaten. Hiermee worden de aanbevelingen opgevolgd zoals deze zijn opgesteld naar aanleiding van de Tweede evaluatie Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (2019) in het rapport Zorgvuldigheid in de omgang met leeftijdsgrenzen in de Wet donorgegevens kunstmatige

datum 9 mei 2023

blad 4

bevruchting (2023) in opdracht van ZonMw. De wetgever beoogde met de leeftijdsgrenzen oorspronkelijk donorkinderen te beschermen. Uit de Tweede evaluatie en het recente rapport blijkt dat er geen goede ethische gronden zijn om de leeftijdsgrenzen te handhaven. Een algemene leeftijdsgrens houdt geen rekening met verschillende behoeften en wensen. Bovendien zorgen de leeftijdsgrenzen juist voor een gevoel van machteloosheid en voor dilemma's voor donorkinderen en hun ouders. Daarbij is er onvoldoende onderbouwing waarom het delen van informatie met jongere kinderen over hun donorouder een grotere inbreuk zou zijn op de privacy en blijkt die wens ook niet te bestaan bij donorouders. Met deze voorgestelde wijzigingen beogen de indieners dat de leeftijdsgrenzen van 12 en 16 jaar komen te vervallen. De indieners willen middels dit amendement aangeven dat er ter principale voor wordt gekozen om de leeftijdsgrenzen te laten vervallen.

De indieners willen voorkomen dat de inwerkingtreding van het huidige wetsvoorstel vertraging oploopt en ruimte geven voor zorgvuldige implementatie van onderliggend voorstel. In dat verband wijzen de indieners op de mogelijkheid die artikel VIII van het wetsvoorstel biedt voor gedifferentieerde inwerkingtreding. De indieners menen hiermee de met het onderhavige amendement voorgestelde wijzigingen spoedig maar zorgvuldig te kunnen implementeren.

Verworpen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, FVD en Groep Van Haga

Diverse artikelen

15 (Bushoff en Ellemeet) over het informeren van het donorkind over erfelijke aandoeningen

Dit amendement regelt dat donorkinderen op de hoogte gesteld worden van een genetische aandoening bij de donor van wie zij afstammen.

In het wetsvoorstel wordt gekozen voor het niet per definitie actief informeren van het donorkind. In het geval van genetische aandoeningen met mogelijk grote gevolgen voor de gezondheid en het leven van donorkinderen kan het recht op niet-weten niet zwaarder wegen; een donorkind kan hierdoor immers mogelijk te laat de juiste zorg en screening krijgen. Het is niet te garanderen dat voldoende bekend zal worden bij donorkinderen dat een initieel verzoek gedaan moet worden voor informatie over een melding van een genetische aandoening, om ooit geïnformeerd te worden als die situatie zich werkelijk aandient. Het kan toch niet zo zijn dat volwassen donorkinderen niet actief worden geïnformeerd en afhankelijk zijn van hun ouders voor het verkrijgen van informatie die rechtstreeks betrekking heeft op hun gezondheid en hun leven. Wat als een volwassen donorkind geen contact meer heeft met de ouders, of de ouders inmiddels zijn overleden? Met dit amendement wordt het College verplicht de arts de persoonsidentificerende kenmerken van donorkinderen te verstrekken om deze te kunnen informeren over een risico op een erfelijke aandoening.

Verworpen. Voor: GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, Lid Omtzigt, BBB, JA21, FVD en Groep Van Haga

datum 9 mei 2023

blad 5

Moties

20 (Paulusma) over wensouders die in de privésfeer op zoek gaan naar een geslachtscedonor beter beschermen

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de VVD, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga

21 (Paulusma) over in kaart brengen welke redenen ten grondslag liggen aan de tekorten aan geslachtscedonoren

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, de VVD, het CDA, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga

23 (Bikker) over het verkennen wat andere landen met een verbod op anonieme donatie doen om activiteiten van buitenlandse klinieken te bespreken

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga

24 (Ellemeet c.s) over onderzoeken hoe het maximumaantal gezinnen ook van toepassing kan zijn op donoren die buiten de kliniek werken en hoe overtreding bestraft kan worden

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de SGP, BBB, JA21, de PVV, FVD en Groep Van Haga

25 (Ellemeet en Bikker) over in Europees verband richtlijnen afspreken over toezicht op het maximumaantal donorkinderen en de uitwisseling van persoonsidentificerende gegevens

Aangenomen. Voor: de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, Fractie Den Haan, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, BBB, JA21 en Groep Van Haga